

Ystadegau ar yr iaith Gymraeg

Statistics on the Welsh Language

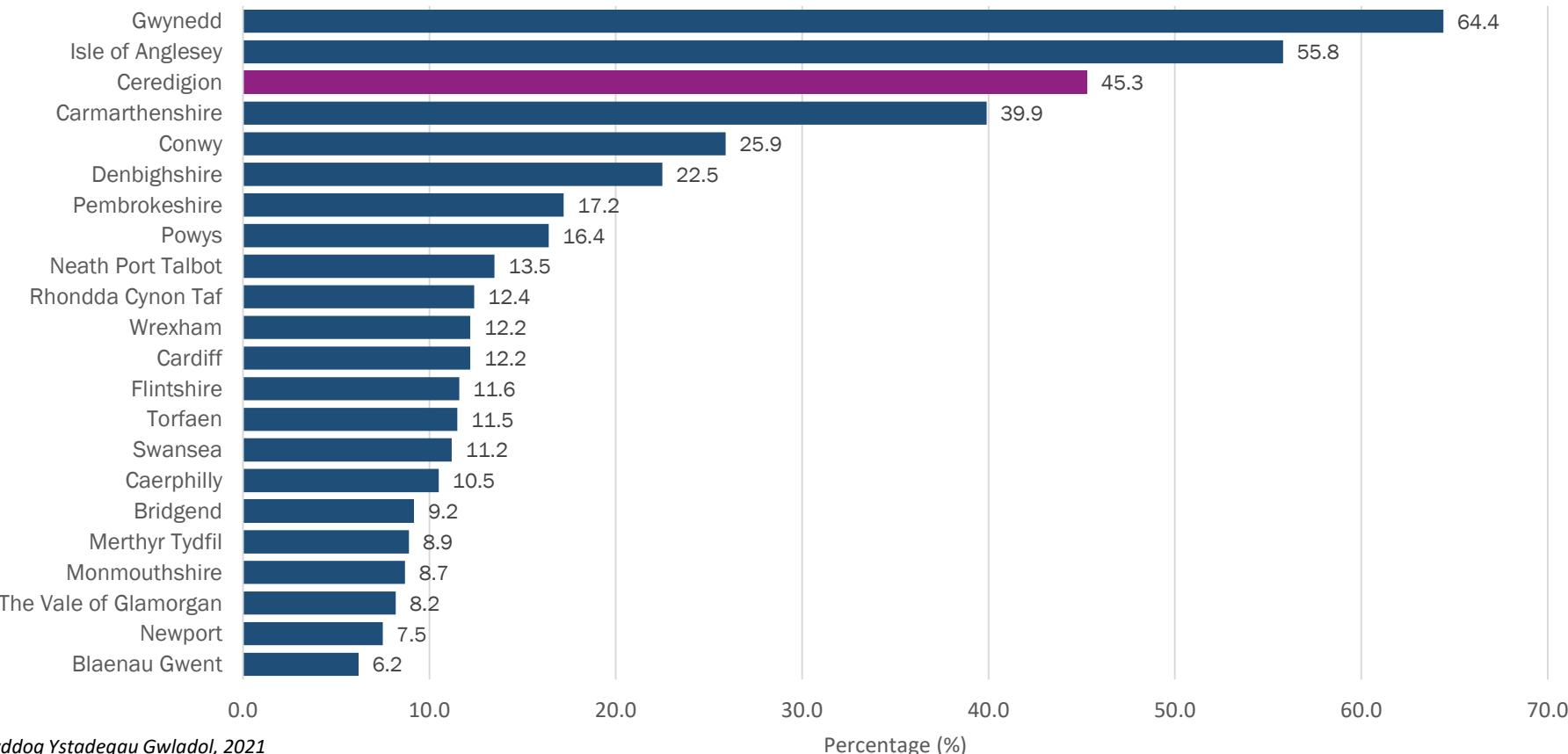
Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Cyflwyniad / Introduction

- Wedi cyflwyno ein papur pwnc ar yr iaith Gymraeg
- Bwriad y papur pwnc:
  - Cefnogi dealltwriaeth y Cyngor o sgiliau'r Gymraeg yn y Sir
  - Sylfaen dystiolaeth i Strategaeth y Gymraeg 2023-2028
- Edrych ar y prif ganlyniadau o'r Cyfrifiad heddiw
- Edrych ar ganlyniadau'r Arolwg Blynnyddol o'r Boblogaeth hefyd
- Have published our topic paper on the Welsh Language
- Aim of the topic paper:
  - Support Councils understanding of Welsh language skills in the County
  - Evidence base for Welsh language strategy 2023-2028
- Look at some of the main results from the Census today
- Look at the results from the Annual Population Survey also

Y darlun ar draws Cymru / The picture across Wales

Ffynhonnell: Swyddog Ystadegau Gwladol, 2021

Source: Office for National Statistics, 2021.

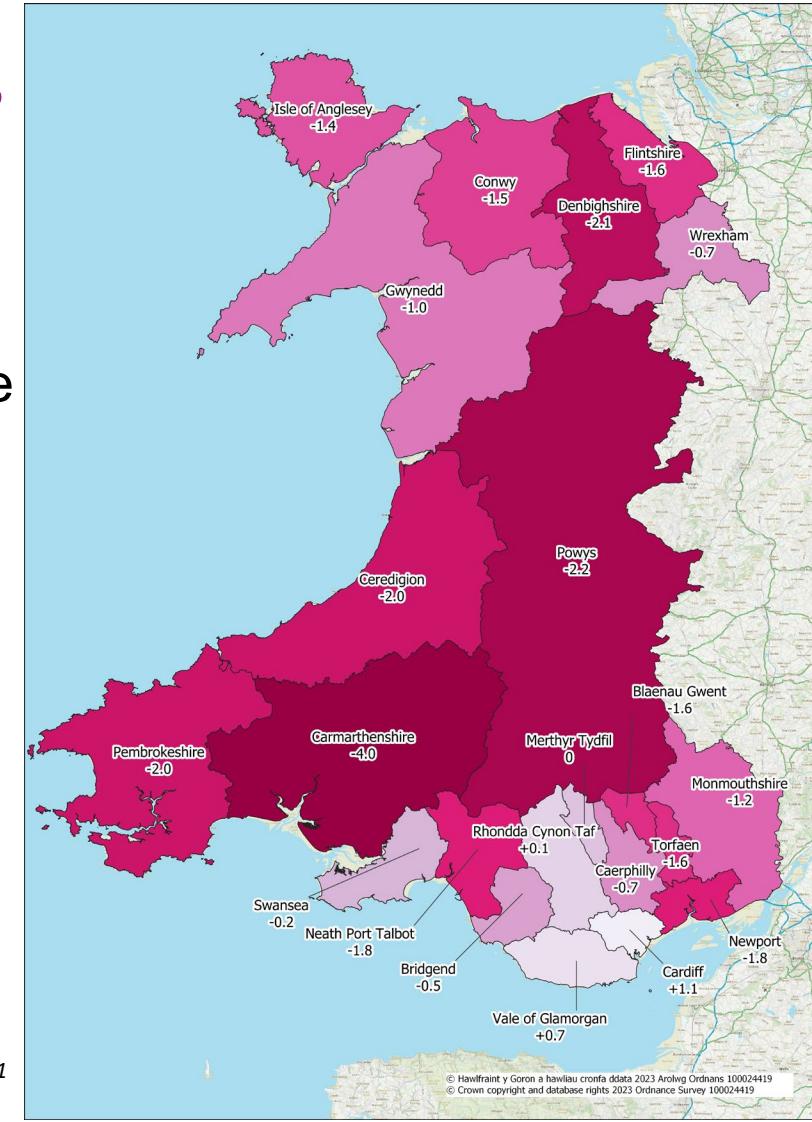
Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

cyfrifiad
census
2021

Y darlun ar draws Cymru / The picture across Wales

- Gostyngiad mwyaf yn y canran o siaradwyr Cymraeg, yn **Sir Caerfyrddin (-4.0 pwynt canran)**.
- Cynyddiad mwyaf yn y canran o siaradwyr Cymraeg yng **Nghaerdydd (+1.1 pwynt canran)**.
- Biggest decrease in percentage of Welsh speakers in **Carmarthenshire (-4.0 percentage points)**.
- Biggest increase in the percentage of Welsh speakers in **Cardiff (+1.1 percentage points)**.

Ffynhonnell: Swyddog Ystadegau Gwladol, 2021
Source: Office for National Statistics, 2021.

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

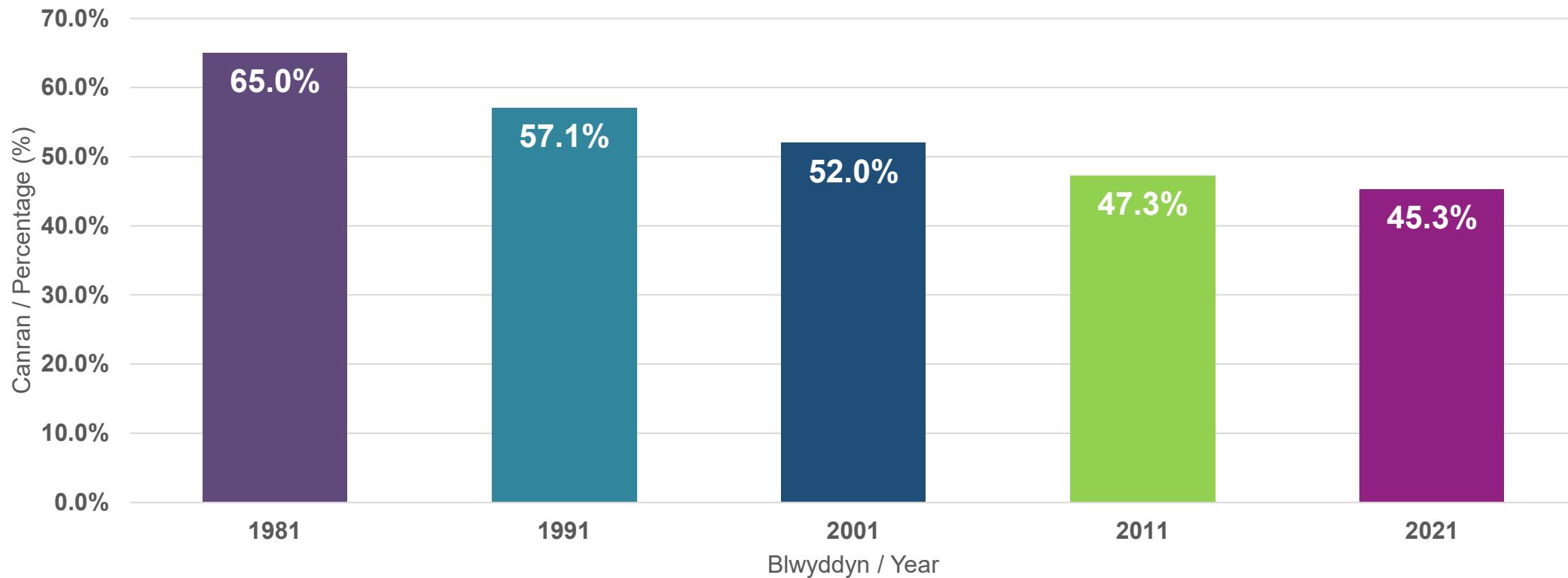
cyfrifiad
census
2021

Siaradwyr Cymraeg yng Ngheredigion / Welsh speakers in Ceredigion

	2011	2021	Gwahaniaeth / Difference
% Siaradwyr Cymraeg (3 oed neu'n hŷn) / % of Welsh Speakers (aged 3 or older)	47.3%	45.3%	-2.0 pwynt canran / percentage points
Nifer y Siaradwyr Cymraeg (3 oed neu'n hŷn) / Number of Welsh Speakers (aged 3 or older)	34,960	31,680	-3,290 o bobl / people

Siaradwyr Cymraeg yng Ngheredigion 1981-2021/ Welsh Speakers in Ceredigion 1981-2021

Ffynhonnell: Swyddog Ystadegau Gwladol, 1981, 1991, 2001, 2011 a 2021

Source: Office for National Statistics, 1981, 1991, 2001, 2022 and 2021.

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

cyfrifiad
census
2021

Ceredigion – Siaradwyr Cymraeg yn ôl oedran

/ Ceredigion – Welsh speakers by age

	3 – 15 mlwydd oed / years	16-64 mlwydd oed / years	65+ mlwydd oed / years	Pawb dros 3 mlwydd oed / Everyone over 3 years
2011	78.4% (7,175)	41.9% (20,503)	46.4% (7,286)	47.3% (34,964)
2021	71.8% (6,123)	42.4% (18,219)	39.9% (7,347)	45.3% (31,678)
Gwahaniaeth / Difference	-6.6 pwynt canran / percentage points (-1,052)	+0.5 pwynt canran / percentage points (-2,284)	-6.5 pwynt canran / percentage points (+61)	-2.0 pwynt canran / percentage points (-3,286)

Ffynhonnell: Swyddog Ystadegau Gwladol, 2011, 2021
 Source: Office for National Statistics, 2011, 2021.

Ceredigion – Siaradwyr Cymraeg yn Ward Etholiadol / Ceredigion – Welsh speakers by Electoral Ward

Ward Etholiadol / Electoral Ward	% y siaradwyr Cymraeg / % of Welsh speakers
Canran uchaf o siaradwyr Cymraeg / Highest percentage of Welsh speakers (%)	
Ystwyth	57.2
Aberaeron & Aberarth	56.3
Tregaron & Ystrad Fflur	56.1
Mwldan	54.8
Llanfarian	53.2
Canran isaf o siaradwyr Cymraeg / Lowest percentage of Welsh speakers (%)	
Llanbadarn Fawr	33.8
Aberystwyth Penparcau	32.3
Aberystwyth Morfa a Glais	29.5
Faenor	27.7
Aberystwyth Rheidol	27.6

Ffynhonnell: Swyddog Ystadegau Gwladol, 2021
Source: Office for National Statistics, 2021.

31,678

Siaradwyr Cymraeg yng
Ngheredigion / Welsh
Speakers in Ceredigion
(Mawrth/March 2021)

46.7%

o breswylwyr Ceredigion yn
nodi "Cymreig yn unig" fel eu
cenedligrwydd / "Welsh only"
as their National identity

(cynnydd o 0.1 pwynt canran ers Cyfrifiad
2011)

45.3%

o boblogaeth Ceredigion yn
dweud eu bod yn gallu siarad
Cymraeg / of Ceredigion's
population can speak Welsh

57.2%

Yn gallu siarad Cymraeg yn Ward
Ystwyth, y gyfran uchaf o
siaradwyr Cymraeg ar draws y Sir
/ Can speak Welsh in the Ystwyth
Ward, highest in County

2.0

Gostyngiad pwynt canran yng
nghyfran y siaradwyr Cymraeg ers
2011 / Percentage point decrease in
Welsh speakers since 2011

**Dadansoddiad o Sgiliau / Analysis of
Skills**

Siarad Cymraeg / Speak Welsh – 45.3%
Gallu siarad Cymraeg, darllen Cymraeg
ac ysgrifennu yn Gymraeg / Can speak
Welsh, read Welsh and write in Welsh –
37.3%
Dim sgiliau Cymraeg / No Welsh skills
– 43.6%

-3,286

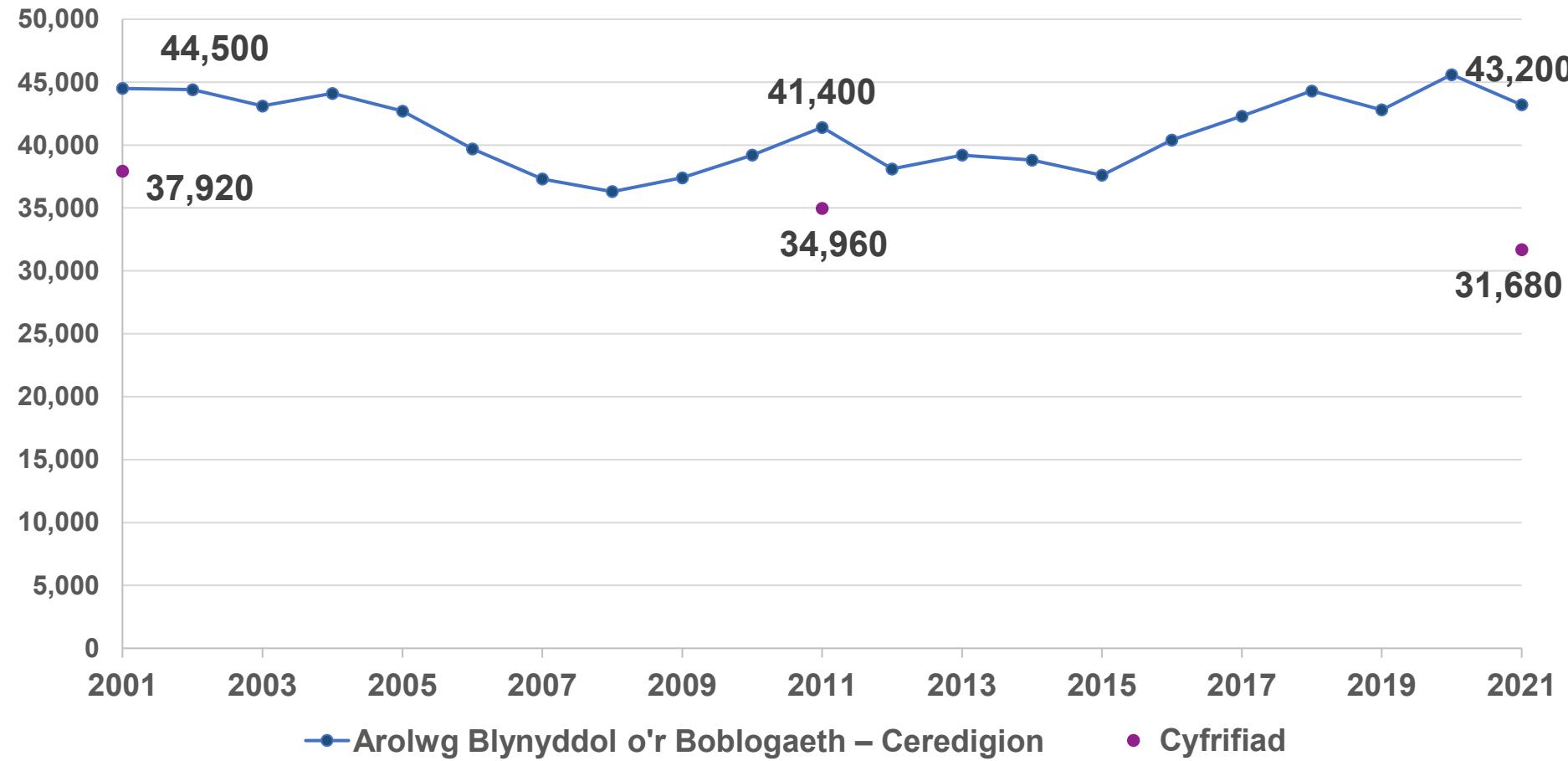
o siaradwyr Cymraeg yng
Ngheredigion ers Cyfrifiad 2011 /
Welsh language speakers in
Ceredigion since 2011 Census

**Dadansoddiad o siaradwyr
Cymraeg yn ôl oedran /
Analysis of Welsh speakers by
age**

3-15: 71.8%
16-64: 42.4%
65+: 39.9%

Arolwg Blynnyddol o'r Boblogaeth / Annual Population Survey

Arolwg Blynnyddol o'r Boblogaeth / Annual Population Survey

- Methu cymharu ffigurau'r ABB a'r Cyfrifiad oherwydd methodoleg gwahanol.
- Fel yr adlewyrchir ar y sleid blaenorol – mae ffigurau'r ABB wedi bod yn gyson uwch na'r hyn a gofnodwyd gan y Cyfrifiad.
- Cynnydd dros y degawd, gan godi o 41,400 (54.4%) i 43,200 (60.4%), cynnydd o 1,800 o siaradwyr Cymraeg.
- Dylid trin cymariaethau rhwng data'r ABB gyda gofal oherwydd y newid yn y dull arolygu ers canol mis Mawrth 2020 oherwydd pandemig COVID-19.
- Y flwyddyn yn diweddu 30 Medi 2023 - 56.8% o bobl 3+ oed yn gallu siarad Cymraeg (42,700 o bobl).
- 1.3 pwynt canran yn is na'r flwyddyn flaenorol (y flwyddyn yn diweddu 30 Medi 2022), (600 yn llai o bobl).
- Cannot directly compare figures from the APS and Census because of differing methodologies.
- As shown on previous slide – APS figures consistently higher than those collected by the Census.
- Should view comparisons between APS data with caution because of a change in surveying method since the middle of March 2020 due to the COVID-19 pandemic.
- Increase over the decade, rising from 41,400 (54.4%) to 43,200 (60.4%), increase of 1,800 Welsh speakers.
- Year ending 30 September 2023 - 56.8% of people aged 3+ can speak Welsh (42,700 people).
- 1.3 percentage point lower than the previous year (year ending 30 September 2022), (600 less people).

Casgliad / Conclusion

- Gostyngiad yn y nifer a'r % o siaradwyr Cymraeg yng Ngheredigion.
- Amrywiaethau rhwng y grwpiau oedran.
- Cofio bod y Cyfrifiad wedi cynnal yn ystod Pandemig COVID-19
- Rhesymau i fod yn optimistaidd – Cymraeg 2050 yn weddol newydd pan gynhaliwyd Cyfrifiad 2021.
- Llywodraeth Cymru'r a'r SYG wedi bod yn edrych ar y gwahaniaethau rhwng data ar yr iaith Gymraeg.
- Decrease in the number and % of Welsh speakers in Ceredigion.
- Variation between age groups.
- Remember that the Census was held during the COVID-19 pandemic
- Still reasons to be optimistic – Cymraeg 2050 was relatively new when the Census 2021 took place.
- Welsh Government and ONS have been looking at the differences between data on the Welsh language.

[Build a custom area profile - Census 2021, ONS](#)

cyfrifiad 2021

census 2021

Diolch am wrando/
Thanks for listening

Unrhyw gwestiynau? /
Any questions?

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council